

РЕШЕНИЕ

№ 24586

гр. София, 16.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в
публично заседание на 02.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Светла Гечева и при участието на прокурора Стела Спасова, като разгледа дело номер **3470** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. чл. 145 - 178 от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 87 и сл. от Закона за убежището и бежанците.

С жалба, вх. № 7944/01.04.2025 г. Д. М. – гражданин на Х. е оспорила издаденото от председателя на Държавна агенция за бежанците при МС РЕШЕНИЕ № 2443/12.03.2025 г., с което на чужденеца е отказано предоставяне на хуманитарен статут.

В съдебното заседание жалбоподателят се явява и с помощта на упълномощен адвокат Ж. поддържа жалбата си, съдържаща доводи за материална и процесуална незаконосъобразност на оспореното решение.

Ответникът –председател на Държавна агенция за бежанците, посредством юрисконсулт: оспорва жалбата; представя справка от 12.03.2025 г., относно обстановката в Х., изготвена от Дирекция „Международна дейност“ – ДАБ.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на жалбата.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - ГРАД, след като обсъди писмените

доказателства, съдържанието на оспорваното решение и доводите на страните, приема следното.

Жалбата е процесуално допустима за разглеждане по същество и е основателна.

Д. М. – гражданин на Х. е подала молба за международна закрила на 21.05.2024 г., пред РПЦ – С., като е декларирала да е [дата на раждане] в [населено място] де Нип - Х., вероизповедание – католик, омъжена. С Решение № УП-ОК6/06.06.2024 г. (л. 120 от делото) интервюиращ орган от ДАБ в ускорено производство е отхвърлил молбата за международна закрила. С Решение № 16030/03.09.2024 г. по адм. дело № 7216/2024 г. на Административен съд София – град решението на интервюиращия орган е отменено в частта, относно отказа за предоставяне на хуманитарен

статут и потвърдено в частта, касаеща отказа за предоставяне статут на бежанец, като съответно административната преписка е върната за ново произнасяне в отменената част. Постановено е от председателя на ДАБ процесното по настоящото дело Решение № 2443/12.03.2025 г., с което на чужденеца е отказано предоставяне на хуманитарен статут. С други думи предмет на настоящото дело е отказът на административния орган да предостави на Д. М. – гражданин на Х. хуманитарен статут, на основанията, по смисъла на чл. 9 ЗУБ.

С процесното Решение № 2443/12.03.2025 г. председателят на ДАБ е обсъдил бежанската история, представената от чужденеца по време на проведените в двете административни производства интервюта, но фактите са описани избирателно и са интерпретирани неточно. Решението съдържа мотиви за липса на основания, за предоставяне на хуманитарен статут, с оглед на което е отхвърлена молбата за закрила в тази част. В мотивите си административният орган се позовава и на изложените от съдебния състав на Административен съд София – град в Решение № 16030/03.09.2024 г. по адм. дело № 7216/2024 г. мотиви, досежно дискредитирането като писмени доказателства, на представения в превод експорт на текстови съобщения от свещеник-мисионер Л. М. - чат в мрежата WhatsApp, ведно с пояснителни бележки към тях, на креолски и английски език.

Установено е, че на територията на Република България Д. М. пребивава със своя съпруг Д. Ф., [дата на раждане] в Х., който подал отделна молба за международна закрила, отхвърлена с Решение № УП-ОК7/06.06.2024 г. на интервюиращ орган от ДАБ. Решението е отменено в частта, относно отказа на хуманитарен статут с Решение № 16130/05.09.2024 г. на АССГ, по адм. дело № 7171/2024 г.

Като причина да напусне Х. и да дойде в РБ Д. М. е посочила: дипломирането на съпруга ѝ Д. Ф. в Университета ESFAM - франкофонски университет в [населено място]; в страната на произход спрямо нея имало отправени заплахи от втория съпруг на майка ѝ - С. Диолом, чрез бащата на М., след като вторият съпруг на майка ѝ му се е обадил, но не знае какви са заплахите, понеже само нейният духовен повелител (отец в Църквата „Св. А.“ в [населено място]-А-Во, в момента живеещ в САЩ - Л. У. М.) и съпругът ѝ знаят, но не са споделяли с нея; не знае къде се намира биологичният ѝ баща, и не го познава; вторият мъж на майка ѝ, с когото няма граждански брак е пристигнал при тях, когато тя е била на тринадесет – четиринадесет години; тогава била изнасилена от С. Диолом – вторият съпруг на майка ѝ; до навършване на 19-годишна възраст е живяла в родния си град, заедно с майка си и С. Диолом, който продължил да я изнасилва; страхувала се да сподели за случилото се пред майка си, поради отправени заплахи за убийство от страна на Диолом, който продължил да я преследва, дори и след напускането на родния ѝ град; на 24 години разказала за проблемите си пред католическия свещеник М. Л. У. от САЩ, който ѝ помогнал да разкрият пред полицията деянията на Диолом; през м.януари 2019 г. била придружена от свещеника до Министерство за закрила на жените в [населено място], след което е изпратена до болницата, за да ѝ направят изследвания; въз основа на издадения и представен документ в полицията С. Диолом е задържан, разпитан е от полицейски служител и на 29.01.2019 г. е уведомена прокуратурата в [населено място]; при явяването си в прокуратурата полицейският служител К., който получил документа, удостоверяващ, че е била изнасилена заявил, че го е изгубил, понеже бил приятел с Диолом; след като през м.октомври 2019 г. сключила брак с Д. Ф., заживяла в Д. република, а след няколко седмици съпругът ѝ е дошъл при нея. Заявила е, че през м.февруари 2020 г. в [населено място] е била нападната и удряна, вследствие на което е изгубила бебето, с което била бременна; счита, че нападателите са изпратени от С. Диолом, за да я убият; посетила е полицията, но тъй като не е знаела и не е можела да посочи от кого е нападната, полицейските служители са ѝ казали, че не могат да ѝ съдействат.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД приема, че оспорваното решение на председателя на ДАБ е неправилно и незаконосъобразно.

Ответникът е възпроизвел подробно твърденията, съставляващи разказаната бежанска история, като е обърнал специално внимание на констатираните противоречия, относно годината, когато Д. М. била нападната в [населено място] и изгубила бебето, с което била бременна. Съпоставяйки изложените в хода на двете интервюта твърдения ответникът приел „разминаване на дати, хора и събития, които чужденката дори не може да обоснове и потвърди“, като обобщил, че в Х. „търсещата международна закрила не е била изложена на реална опасност от тежки посегателства, разписани в нормата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ“.

Немотивирани и несъответстващи на материалноправните норми на ЗУБ (чл. 9 са изводите, че причините, изтъкнати от търсещия закрила са неоснователни, с оглед предоставяне на хуманитарен статут.

Настоящият съдебен състав, с оглед принципа за легитимните правни очаквания приема да съобрази и мотивите на АССГ, изложени в Решение № 16030/03.09.2024 г. по адм. дело № 7216/2024 г., макар да не се ползват със „силата на присъдено нещо“, понеже ги споделя по принцип. В това решение Съдът е приел, следното: „събраните в съдебното производство доказателства, при приложение на Глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците сочат, че жалбоподателят е мигрант (лице, което по причини, различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и Протокола от 1967 г. доброволно напуска страната си, за да се засели другаде), а не лице, търсещо закрила, поради обстоятелствата по чл. 8, ал. 1 ЗУБ; няма данни жалбоподателката да е потърсила в страната си защита, във връзка с твърденията за получавани заплахы от бившия партньор на майка си; тя легално е напуснала Х., но в страната ѝ по произход цари насилие; повече от две години Х. страда от повсеместното насилие от страна на бандите, особено след убийството на президента Ж. М. през юли 2021 г., посочва катарската медия „Ал Д.“; това убийство създаде вакуум във властта и задълбочи политическата нестабилност в карибската страна; в страната не са провеждани избори от 2016 година; наличието на „вътрешен въоръжен конфликт“, по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ, който да е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. да обхваща цялата територия на тази страна, както и живота и здравето на всеки граждан, намиращ се на тази територия сам по себе да е изложен на реален риск от посегателство; от справката по делото, както и от достъпните информационни източници Съдът констатира, че Х. страда от повсеместно насилие; в края на м. февруари 2024 г. въоръжени банди са започнали координирани атаки, поемайки контрола над полицейските участъци, обстрелвайки главното международно летище, заради което то е останало затворено почти три месеца, и щурмувайки двата най-големи затвора в страната; според предадената информация от БТА, цитираща нов доклад на ООН нарастващото насилие в Х., причинено от сблъсъци между воюващи помежду си престъпни банди е довело до преместването на близо 580 000 души; според говорител на ООН „ескалацията на насилието в няколко квартала в столицата Порт о П. е принудила около 1 500 души да напуснат домовете си; повечето от тези хора вече са били разселени преди това; хуманитарните ни партньори на място вече реагираха и осигуряват храна, лекарства, матраци, одеяла и чаршафи“; от своя страна ръководителят на У. е описал ситуацията в опустошената от банди страна като „катастрофална“ и е потвърдил, че тя се влошава с всеки изминал ден, като в много области основните услуги са се сринали. Неправителствени групи казват, че въоръжените групировки сега контролират приблизително 90% от Порт-о-П.; според У. 2,7 милиона души живеят в райони под ефективен контрол на банди“.

Горните изводи се подкрепят и от представената по настоящото дело справка от 12.03.2025 г., според която: в Х. съществува „необузданото групово насилие“; насилието между бандите продължава с неотслабваща сила; по-специално банди се опитаха да завладеят общността Kenscoff в планините над престижния квартал “Petion Ville” в столицата Порт-о-П., като официалните данни показват, че насилието е разселило над 4 000 души и е убило най-малко 50; властите на 18 февруари заявиха, че издирват 16 лица, включително бившия сенатор Н. К. и бившия представител на Kenscoff А. А., за предполагаемо участие в атаки; на 13 февруари банди подпалиха части от най-голямата болница в Х., разположена в центъра на Порт-о-П.; на 14 февруари бандите започнаха офанзива в няколко района на столицата, включително квартал Д. 30; на 24 февруари увеличиха атаките, които прогониха най-малко 12 000 души; контролът върху бандите в Порт-о-П. доведе до почти пълно разрушаване на Закона и реда, колапс на здравните услуги и възникване на криза с хранителната сигурност; повече от 5 500 души са били убити при насилие, свързано с банди в карибската нация през 2024 г., а повече от един милион души са напуснали домовете си; ООН предупреди, че в Х. има все повече докладвани случаи на насилие, основано на пола; според данни на Human rights watch (HRW) от януари до октомври 2024 година е имало над 54 000 случая на насилие, основано на пола; истинският брой на случаите е неизвестен, но се смята, че е много по-висок; върховенството на закона в Х. е толкова нарушено, че членове на престъпни групи изнасилват момичета или жени, без да се страхуват от каквито и да е последствия; според HRW има 1 000 процента увеличение на случаите на сексуално насилие с участието на деца през последната година; много от оцелелите остават с усложнения, включително наранявания, психични травми, бременност и полово предавани болести; въпреки това, поради цялостната липса на медицинска и психосоциална подкрепа за жертвите, наред с широко разпространената стигма и страх от отмъщение много жертви не се изявяват; сексуалното насилие стана широко разпространено, като оцелелите имаха минимален достъп до здравни услуги и почти липсваше правосъдие; нарастващият глад и крайната бедност принудиха децата да се присъединят към престъпни групи, където са изправени пред малтретиране, включително сексуална експлоатация“; на 22 януари Лекарите без граници пуснаха информационен анимационен видеоклип, който хвърля светлина върху ежедневието на оцелелите от насилие в Х.; в това видео се посочва, че приблизително 4 200 хаитянски жени са били подложени на сексуално насилие миналата година, което е 140 % увеличение от 2022 г.; животът на оцелелите в Х. е описан като много труден, тъй като страната разполага с ограничени психосоциални и медицински ресурси; има само няколко спешни приюта, които предоставят грижи за оцелелите, които са напрегнати, поради големия брой пациенти; оцелелите от сексуално насилие често са принудени да живеят в лагери за разселване или на обществени улици, като някои дори се връщат обратно на мястото на своите нападения“.

Предоставянето на хуманитарен статут е предпоставено (чл. 9, ал. 1 ЗУБ) от наличие на принуда върху чужденеца да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция; изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Алинея втора на чл. 9 уточнява, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства.

Текстът на чл. 9, ал. 1 ЗУБ е идентичен с този на чл. 15 от Директива 2011/95/ЕС на ЕП и на Съвета, от 13.12.2011 г., „относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния

статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила“. Чл. 15 (букви „а“, „б“, „в“) определя, кои посегателства следва да се считат за тежки. Чл. 4, §§ 1 и 2 от Директивата пък определят начините за оценяване на фактите и обстоятелствата, изложени в молбите за международна закрила. Дадена е възможност на Държавата да прецени, че задължение на молителя е да обоснове своята молба, а компетентният орган следва да оцени, в сътрудничество с молителя, елементите, свързани с молбата му: информацията на молителя и всички документи, с които разполага за своята възраст, минало, включително и на свързаните с него роднини, за своята самоличност, за своето или своите гражданство/а, за страната или страните, както и за мястото или местата на предишно пребиваване, предходните му молби за закрила, за маршрут на пътуване, документи за самоличност и за пътуване, както и причините за молбата за международна закрила. Разпоредбата на чл. 9, ал. 8 ЗУБ допуска възможност „хуманитарен статут да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците“, което означава по причини, различни от изброените в ал. 1.

Според т. нар. „пълзяща скала“, коментирана в т. 39 от решението на СЕС по дело № С-465/07, в колкото по-голяма степен молителят съумее да докаже, че е конкретно повлиян от фактори, имащи пряко отношение към личното му положение, толкова по-слаба ще трябва да е степента на безогледното насилие за него, която се изисква за търсенето на субсидиарна закрила. В конкретния случай жалбоподателят Д. М. не представя преки и/или косвени доказателства, обосноваващи твърденията ѝ за причините, поради които не желае да се завърне в Х., но тези твърдения кореспондират изцяло с данните, съдържащи се в официалната справка за страната. Ответникът не е изложил мотиви, с които да дискредитира тези данни. Очевидно е (според справката), че в Х. съществува безогледно насилие, вкл. по отношение на жени. От тази информация следва, че по отношение на Д. М. са налице основания, по смисъла на чл. 9, ал. 1, вр. ал. 2 и ал. 3, ал. 5 и ал. 8 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут: съществуваща реална опасност от тежки посегателства, като: тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице, поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, по смисъла на чл. 9, ал. 1 ЗУБ и по смисъла на чл. 15 от Директива 2011/95/ЕС.

Постановеното от председателя на ДАБ Решение № 2443/12.03.2025 г., като неправилно и незаконосъобразно следва да бъде отменено. Административната преписка следва да бъде върната на председателя на ДАБ за ново произнасяне по молбата за международна закрила от 21.05.2024 г., подадена от гражданина на Х. Д. М., в частта относно искането за предоставяне на хуманитарен статут, след съобразяване с дадените с настоящото съдебно решение задължителни указания, свързани с тълкуването и прилагането на материалния закон.

Водим от горното и на основание чл. 172, чл. 173, ал. 2 АПК, чл. 84 ЗУБ, Административен Съд С. – град, 14^{-ти} състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата, вх. № 7944/01.04.2025 г. от Д. М. – гражданин на Х. постановеното от председателя на Държавна агенция за бежанците при МС РЕШЕНИЕ № 2443/12.03.2025 г., с което на чужденеца е отказано предоставяне на хуманитарен статут. Съдебното решение подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен

съд, в 14 – дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: